

Parhaat suomalaiset humalat viljelyyn

Saara Tuohimetsä, Merja Hartikainen, Terhi Suojala-Ahlfors, Antti Laine, etunimi.sukunimi@luke.fi

Humala (*Humulus lupulus*) kasvaa Suomen luonnossa ja se on myös vanha viljelykasvi. Viime vuosina kiinnostus suomalaista humalaa kohtaan on kasvanut lähinnä pienpanimoiden innostuksen ja lähiruuan arvostuksen kasvun myötä. Samantapainen trendi on meneillään monessa muussakin maassa. Mm. humalan tuotantotapoihin, kasvinterveyteen ja jalostukseen liittyvää tutkimus- ja kehittämistoimintaa on runsaasti ja kansainvälinen tiedonvaihto on vilkasta. Tällä hetkellä humalaa viljellään Suomessa vain pienellä pinta-alalla, eikä kotimaista raaka-ainetta ole panimoille käytännössä saatavilla.

Luonnonvarakeskus on tutkinut suomalaista humalaa liki parikymmentä vuotta. Kansalaisille suunnatun kuulutuksen ja näytteenkeruun (2017-2019) avulla Luke tutki lähes tuhat suomalaista humalakantaa löytääkseen geneettisesti erilaiset ja kemiallisilta ominaisuuksiltaan oluen tekoon parhaiten soveltuvat humalat. Geneettisen monimuotoisuuden, kemiallisen profiilin ja historiallisen taustatiedon perusteella koeviljelyyn valittiin reilu kaksikymmentä humalakantaa.

HopUp -projektissa on perustettu vuonna 2020 humalan koeviljelmiä Varsinais-Suomeen, Etelä-Pohjanmaalle ja Lappiin. Suomen pituussuunnassa varsin kattava koeviljelyverkosto tulee antamaan tietoa humalakantojen eroista ja kestävytydestä eri osissa Suomea. Kehittämishankkeen yhtenä tavoitteena on yhteistyöverkoston rakentaminen, sillä mukana on tutkimuslaitoksen ja puutarha- ja maatalousalan oppilaitosten lisäksi yksityisiä viljelijöitä. Hankkeessa tuotetaan viljelytekniistä tietoa aina humalatarhan rakentamisesta kasvien hoitotoimenpiteisiin ja sadon käsittelyyn.

Yllä: Suomalaisen humalakantojen vertailuviljelmän istutusta Luke Piikkiössä elokuussa 2020. Kuva: Terhi Suojala-Ahlfors, Luke.

Vasemmalla: Viljelmä pääsemässä kasvussaan vauhtiin alkukesällä 2021. Köynnökset ovat nousemassa tukilankoihinsa. Tarhan kokonaiskorkeus on kuusi metriä. Sato muodostuu 6-7 m korkean köynnöksen sivuhaaroihin, ja sen korjuuta varten köynnökset on elokuussa laskettava alas. Kuva: Saara Tuohimetsä, Luke.

HopUp, Suomalaisen humalan tuotannon käynnistäminen -hanketta toteuttavat Luonnonvarakeskus, Järvisuodun ammatti-instituutti Kurejoki ja Ammattiopisto Lappia Loue.

Toteutusaika:

1.4.2020 – 31.12.2022

Rahoitus:

Lapin ELY-keskus, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020, Maiju ja Yrjö Rikalan puutarhasäätiö

Yhteyshenkilöt ja lisätietoja:

Saara Tuohimetsä, Luke,
029 5322353,
saara.tuohimetsa@luke.fi

Henna Latvala, JAMI,
040 3580922,
henna.latvala@jamin.fi

Jarmo Saariniemi, Lappia,
0400 337169,
jarmo.saariniemi@lappia.fi